

یەکیتی نیشتمانی لە ستایشی سوپای عێراقدا

خەسرەو سایە

k.saya@ukonline.co.uk

یەکیتی نیشتمانی لە هەفتەنامەی "الاتحاد" و دواتریش لە پۆزئامەی "کوردستانی نوئ" دا بە بۆنەی گی کانون، پۆزی دامەزراندنی سوپای عێراقەوە کەوتۆتە ستایشی یەکیک لە سەرکوتگە رتین و خوینناوی ترین دەزگاکانی پژیمی بەعس و پیەدەھەلدان بەوهی کە سوپا دەوری ھەبوبو له دامەزراندنی "کۆماری عێراقی ئازاد و سەربەخۆ" و بوختانی ئەوهی ھەلبەستوھ کە گوایە "خەلکی عێراق بەھەموو نەتەوە و ئایین و تایەفە کانیەوە" خەریکی گیرانی ئاهەنگ و خۆشین بە بۆنەی یارى دامەزراندنی ئەم دەزگایەوە. ھاوکات لهم پەیامەدا یەکیتی نیشتمانی تیکوشاوە میژووی سەرکوت و کوشتارو جەنگ و کاولکارییەك کە ئەم دەزگایە لەتەمنى خۆیدا گیزاویەتی دابیقشی و وەك دەزگایەکی "شۆرپشگیر" و پیروز لە بەردەم خەلکی کوردستان و بەناوی ئەوانەوە بیناسینى. دەستەوازەی "سوپای عێراق دەستکەوتی خەلکی عێراقە و دەوری سەرفرازی گیزاوە له خەباتی شۆرپشگیرانەی خەلکی عێراقدا" ، "سوپا قارەمانەکەمان" ، "سوپای ھاوجەرخی عێراق" و شتى لهم جۆره، لەکاتیکدا دەکریتە پەیامی پیزقزبایی پۆزی سوپا کە خەلکی کوردستان بەرەو پیری پۆزی بیرەوەری سەرکوتى رپاپرین و ئاوارەيى و کارەساتى ھەلەبجەو ئەنفال، دەرقۇن، كەبەرەمی خودى ھەر ئەم سوپایە بوبو. بەلام یەکیتی نیشتمانی لهم ستایش و پەیام ناردەنی دا بۆ سوپای عێراق مەبەستى چىيەو دەھېۋىت چ سیاسەتیک بەپیوه بەرتى؟

بەپیچەوانەي پیناسەكانى یەکیتیيەوە سوپای عێراق چ لەسەر دەھەمى دامەزراندىدا و چ لە ئىستايىدا ئامرازىك بوبو بەدەستى دەولەتە سەرکوتگەرە يەك لە دواي يەكەكانى عێراقەوە لەبەرامبەر خەلکى ئازادىخوارزو ھەرجۆرە دەنگىكى نازەزايەتى و شۆرپشگیرانەي جەماوەريدا. ئەم دەزگایە بەكردەوە نىشانانى داوه کە يەکىكە لەپايەكانى پاراستن و راگرتنى نىزامى زالمانانەي سەرمایەدارى و حکومەتە يەك لەدوا يەكەكانى، دەزگایەك بۆ چاودىرى كردن و بەپیوه چوونى سیاسەتى سەتەمى نەتەوايەتى و ھەممو ئەو ھەلۆاردن و كۆملە ياساو بېپارە ئابۇرۇ و كۆمەلايەتى و فەرەنگىيانە كە بەمۇيانەوە خەلکی عێراقىان لە زيانى برسىتى و نەدارى و بىمافى و چەوساندىنەوە و دەيان دەردوەمەينەتى تردا راگرتۇوه.

لە 30 سالى راپىردوودا، كارنامەي ئەم سوپايە لەگەل مىزۇو كارنامەي رەش و نەگىرسى پژیمی فاشىستى بەعسدا تىكەلاؤه، وېرائ ئەوهی کە ئەم دەزگایە ئامرازى بەپیوه بىردىنى سیاسەت و نەزم و نىزامى بەعسى بوبو بەسەر سەرەتى خەلکەوە و گەورە ترین تاوان و كارەساتى پووبەرۇو كردوونەتەوە، جگە لە شەپى ئىرمان و عێراق، شەپى كەنداو و شەپى بەرددەوامى ئەم سوپايە لەگەل خەلکى کوردستان، ئەو سوپای عێراق بوبو كە تاوانى كۆمەلکۈزى ھەلەبجەو ئەنفال و راگواستنى ھەزاران خەلکى گوندىشىنى لە شوينى خۆيان، بەپیوه بىردووه، وەتەنانت لەدەسالى راپىردوودا ئەو سوپای عێراق بوبو كە سەرکوتى رپاپرینى خەلکى لە شارەكانى بەغداو بەصرە و سلىمانى و ھەولىر كردووه بەكوشتارى خویناويەو ملىونەها ئىنسانى ئاوارەي سنورە كان كردو ئەركى پاراستن و راگرتنى حکومەتكەى صدام حسینى بەجيھينا. ئەم سوپايە بەدرىزىاي چەند سالى دواي راپاپرینى ئازارى 91 جگە لەوهى دەورى گیزاوە لەشەپى ناوخۆي حىزبەكاندا، بەرددەوام سەرچاوهى ناثارامى و تيرفرو ھەشەكىن بوبو لەخەلکى کوردستان. شمشىرى گیرانەوە خۆيى ودام و دەزگاى پژیمی فاشىستى بەعسى بەسەر

سەريانەوە راگرتتووە . . . بەلام ئەوهى كە يەكىتى نيشتمانى ئەم راستىيانەو ئەم مىزۇوە رەش و دژ بەخەلکىيە سوپايى عىراق ئاواهژۇو دەكتەوە و پۇزى دامەزراىدەنە كەى بەپىداھەلدىن و پەيام ناردىن پېشوارى اىدەكتات، هەلۋىستى ئەم حىزبە لەبەرامبەر سوپادا دەختاتە پۇو كە خۆى لەچوارچىيە هەمان ئەو سىياسەتە دايە كە ئەم حىزبە ماوهىيە كە لەبەرامبەر پىتىمى بەعسىدا بەئاشكرا پايدەيەندۇوە. يەكىتى نيشتمانى كە درووشمى پووخانى پىتىمى بەرast نازانى و پۇزانە و بەھەمۇو بۇنەيە كەوە سوپىند بەسەر يەكپارچەيى خاكى عىراقدا دەخواو بەلین دەدات بەدەولەتانى ناوجەكە و خودى پىتىمى بەعس كە لەنەخشەي پووخانى پىتىمىدا ھاوکارى ناكات، تەنانەت ئەوهى كە يەكىتى نيشتمانى خوازييارى ئالوگورى ديموكراتىيە لە پىتىمى ئىستايى عىراقداو، بۇ چارەسەرى كىشەي كورد "نىڭاى چاوهكەن بۇلای بەغدا دەگىرى" سىياسەتى گەپانەوهى پىتىمى عىراقى بە سوپاكەيەوە بۇ كوردىستان پەسەند كردۇوە. جا ئەم سىياسەتە ئەگەر لەپىگاى مفاوهەزاتەوە بىت يان بەناوى فيدرالىزم و وەرگرتىنى "ماھە نەتهوھىيە كانى كورد" وە بىت.

يەكىتى نيشتمانى كە لە راپىدوودا بۇ وەلامدانەوە بە سىياسەتى ھاوکارى كردىن ئەمريكاو وولاتانى دەروبەر، پەلەقاژەي بۇ گىرانى ئاواهنانەوە لەنیو سوپادا دەست بەكاربىو بۇ پاكىشانى ئەفسەران و دەرەجەدارانى سوپا، ئىستا تەنانەت خۆى بەلايەنگىرى كودەتاي سەربازى نازانى و ئەفسەران و كاربەدەستانى سوپاش ئامۆڭگارى دەكتات بەوهى كە پىزەكانى خۆيان بىپارىزىن لەپىلانى دەرەكى و پشت لە نيشتمان و ئەركە نيشتمانىيە كانى خۆيان نەكەن. . . ئەم هەلۋىستەش دىسانەوە ھەمان سىياسەتى گەپانەوه و قبۇللىكىنەوهى پىتىمى بەعسە . لەم بارەوە ئەو خالەش دېتەرۇو كە يەكىتى نيشتمانى مەبەستىتى لەپىگاى ئەم پەيام لىدان و پىداھەلدىنە سوپاوه، سوپاپەك كە تاوانبارانى وەكۈ عەلى حەسەن مەجيد و وەفيق سامەرائى و نزار خەزەجي و شەنشەلەكان تىايىدا دەرەجەدارو ھەمەكارەبۇون، لەلايەك چراى سەوز بۇ پىتىمى بەعس هەلگاوا بەنواندى دلسىزى خۆى بۇ سوپاكەي دلنیاى بكتەوە، لەلايەكى تىيشەوە زەمينەي زەينى لەنیو خەلکى كوردىستاندا ئاماھە بكتات بۇقبۇللىكىنەوهى دەزگا سەركوت گەرەكانى پىتىمى بەعس لەسبەي پۇزى پىكەوتن و مفاوهەزاتىدا. . .

بەلام ئەم سىياسەت و هەلۋىستانەي يەكىتى نيشتمانى جگە لەوهى كە راستەو خۇ لەگەل ئومىدۇ ئارەزۇوە كانى خەلکى عىراق و كوردىستان بۇ پىزگارى و ئازادى و ژيانىتكى ئاسوودەدا ناكۆكى و دژايەتى توندى ھەيء، بە ئاشكرا سەرەتاي چىنинى سىنارىيى گىرانەوهى خەلکى كوردىستان بۇ ژىير دەسەلاتى پىتىمى بەعس و سوپاكەي لىدەكەويتەوە. خەلکى كوردىستان كە بەسەدان ھەزار كەسى وەك قوربىانى بەم پىتىمى سوپاكەي داوه، ناوهەرۆكى ئىنسانكۈزى و فاشىيىتى پىتىمى بەعس و دەزگا سەركوت گەرىيەكانى دەناسن. . . ئەوان بەپىچەوانە سىياسەتە كانى يەكىتى نيشتمانى كوردىستان و ئەحزابى دەسەلاتدارەوە، لەمېزە حوكىمى مەرگ و تىيا بردىنى سەرتاپاى ئەم پىتىمى دام و دەزگا كانىيان داوه. . .